

Annie M.G. Schmidt
& Fiep Westendorp

Pluk

van de Petteflet

Amsterdam Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV
2010

www.queridokinderboeken.nl
www.annie-mg.com
www.fiepwestendorp.nl

Deze nieuwe editie van *Pluk van de Petteflet* is uitgebreid met tekeningen die Fiep Westendorp in 1982 en 1983 maakte voor het kleuterblad Bobo.

Eerste druk, 1971; vijfendertigste (uitgebreide) druk, 2010

Copyright tekst © Erven Annie M.G. Schmidt
Copyright illustraties © Fiep Amsterdam bv;
Fiep Westendorp Illustrations

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Em. Querido's Uitgeverij BV, Singel 262, 1016 AC Amsterdam.

Omslagillustratie Fiep Westendorp
Omslagontwerp Brigitte Slangen
Vormgeving binnenwerk Studio Cursief

ISBN 978 90 451 1095 0 / NUR 281, 282

Inhoud

Pluk vindt een huisje 7
De Stampertjes 11
Duizeltje 16
Langhors en de Majoor 23
Zaza 28
Karel met de houten poot 32
De meeuwen 38
De luchtbrug 42
Dikke Dollie in gevaar 47
Nóg mazelen en wéér frieten 52
De televisie 56
De apenketting 60
Eén middag keurig 65
Naar Egwijk aan Zee 70
De Lispeltuut 76
Leentje zit in de olie 80
De eitjes van Leentje 84
Pluk gaat terug 89
De Torteltuut 93
De Parkmeester 98
De spuitbus 103
Dollie doet iets 109
De veerpont 114
De oude visser 118
De heen- en weerwolf 122
Nog maar weinig tijd 126
Het Hasselbosje 130
Een rare man 135
Woensdag 139
De hasselbramen 144
Grote mensen spelen 149
Alles gaat mis! 154
Jam 160
Aagje komt thuis 165

De krullevaar 169
Een list 174
Prrr... ta lie loe 179
Ik ben een uitgestorven vogel 184
Lievebetje 188
Tot ziens! 193

Pluk vindt een huisje

Pluk had een klein rood kraanwagentje. Hij reed ermee door de hele stad en hij zocht naar een huis om in te wonen. Af en toe stopte hij. En dan vroeg hij aan de mensen: 'Weet u niet een huis voor me?' Dan dachten de mensen even na en zeiden: 'Nee.' Want alle huizen waren vol.

Eindelijk reed Pluk naar het park. Hij zette z'n wagentje tussen twee bomen en ging op een bankje zitten.

'Misschien kan ik vannacht in het park blijven slapen,' zei hij hardop. 'Dan slaap ik in m'n wagentje onder de boom...' En toen hoorde hij een stem boven zich. 'Ik weet een huis voor je,' zei de stem.

Pluk keek op. Op een tak van de grote eikenboom zat een mooie dikke duif.

'Het torentje van de Petteflet staat leeg,' zei de duif.

'Dankjewel,' zei Pluk en hij nam z'n petje af. 'Waar is de Petteflet? En hoe heet je?'

'Ik ben Dollie,' zei de duif. 'En de Petteflet is hier vlakbij. Dat hele hoge flatgebouw daar... zie je wel? Daarbovenop is een torentje. En in dat torentje is een kamertje. En daar woont niemand in. Als je vlug bent, kun je in dat kamertje trekken. Maar je moet wel opschieten want anders is het misschien alweer bewoond.'

'Bedankt,' zei Pluk en hij stapte dadelijk in z'n kraanwagentje en reed naar het flatgebouw. Hij zette z'n wagentje langs de stoep, ging de glazen deur binnen en stapte in de lift.

Zoeffff, daar ging hij naar boven.

Toen hij uitstapte stond hij op de allervoegste buitengalerij en de wind woei door z'n haren; het was zo verschrikkelijk hoog dat hij duizelig werd. Maar daar zat Dollie de duif op de leuning van de balustrade. Ze was naar boven gevlogen, sneller dan de lift en nu zat ze op hem te wachten.

'Kom maar mee,' zei ze. 'Ja, loop maar mee over de gang. Kijk, daar is de deur van het torentje. De deur is niet op slot. Je kunt er zo in.'

Pluk ging naar binnen. Het was een hele leuke torenkamer, helemaal rond en met ramen aan alle kanten. Omdat het zo hoog was kon je uitkijken over de hele stad. Er stond een bed en een stoel en een kast en er was een vaste wastafel.

'Denk je dat ik hier zomaar mag wonen?' vroeg Pluk.

'Ja hoor,' zei Dollie. 'Het staat leeg. Veel geluk ermee en tot ziens. Ik kom je nog wel eens opzoeken.' En Dollie de duif vloog weg, terug naar het park.

Pluk was erg gelukkig met z'n eigen huisje. Hij bleef een uur lang uitkijken, telkens uit een ander raampje en telkens zag hij weer een ander stukje van de stad. Totdat hij honger kreeg.

'Ik ga boodschappen doen,' zei hij. 'Hier onder in het flatgebouw is een hele rij winkels, dat heb ik gezien.'

Hij ging weer met de lift. En nu stond er iemand anders in de lift. Het was een dame met een grote spuitbus in haar hand. Ze be-

keek Pluk van top tot teen. En toen vroeg ze: 'Woon jij hier?'

'Ja mevrouw,' zei Pluk beleefd.

'Waar woon je dan?' vroeg de dame. 'In welke flat? Op welk nummer?'

'Ik woon in het torentje,' zei Pluk.

'In de torenkamer?' vroeg de dame. 'Zo zo!' Ze bekeek hem weer met hele koude ogen en Pluk was bang dat ze zou vragen: 'Mag dat wel?' Of: 'Heb je wel een vergunning om daar te wonen?' Maar gelukkig was de lift beneden voor ze verder iets kon vragen en Pluk ging er haastig uit en holde weg, naar

buiten, naar de winkelgalerij. Hij kocht brood en melk en een zak appels.

'Dat is geloof ik alles wat ik nodig heb,' zei Pluk. 'O nee, ik wou nog graag een fijn stripboek kopen.'

Hij ging het boekwinkeltje in. Er stond een aardige oude heer achter de toonbank. En terwijl Pluk bezig was een stripverhaal uit te zoeken, vroeg de oude meneer: 'Woon je hier in de flat?'

'Ik woon in het torentje,' zei Pluk. 'Nog maar net.'

'Dan bof je,' zei de oude heer. 'Heb je al

andere mensen ontmoet die hier wonen?'

'Nee,' zei Pluk. 'Tenminste... O ja, in de lift stond een dame met een spuitbus.'

'Lieve help! Met een spuitbus? Dat moet mevrouw Helderder geweest zijn. Waar ging ze naartoe?'

'Dat weet ik niet,' zei Pluk. 'Ze stond in de lift en ze ging helemaal tot beneden toe, net als ik. Ik geloof zelfs dat ze nog lager ging met de lift, kan dat? Naar de kelder of zo?'

'O ja, vast! Luister m'n jongen,' zei het oude heertje. 'Ik ben meneer Pen en hoe heet jij?'

'Ik heet Pluk.'

'Mooi. Pluk, wil je asjeblieft naar de kelder gaan? De eerste groene deur in de hal en dan de trap af.'

'Wat moet ik dan doen?' vroeg Pluk.

'Luister,' zei meneer Pen. 'Die mevrouw Helderder loopt de hele dag te spuiten met haar bus. Overall. Die bus is tegen vliegen en muggen en motten en zo... weet je wel? Maar in de kelder woont Zaza.'

'Wie is Zaza?' vroeg Pluk.

'Een vriendje van me,' zei meneer Pen. 'Zaza is een kakkerlak.'

'Een kakkerl...' begon Pluk verbaasd, maar meneer Pen gaf hem een duwtje en riep: 'Gauw, asjeblieft! Schiet op... anders wordt Zaza doodgespoten.' Pluk holde het winkeltje uit, draafde de hal in, ging door de groene deur de trap af naar de kelder en daar kwam hem een benauwde geur tegemoet. De geur van een spuitbus.

Hij stond in een hele grote ruimte. Het was er heet en droog; hier stond de motor van de centrale verwarming en verder was het er leeg en hol en schemerig en het stonk heel erg naar de spuitbus.

Het eerste wat Pluk deed was een raampje openzetten. Toen ging hij zoeken naar het vriendje van meneer Pen. Een kakkerlak...

Wie heeft er nou een kakkerlak als vriend... dacht Pluk. En hij riep: 'Zaza!'

Er kwam geen antwoord. Voetje voor voetje liep hij de kelder door, overal speurend, totdat hij eindelijk in een hoekje iets zag liggen. Een klein beestje. Dat was de kakkerlak Zaza. Hij lag op z'n ruggetje met z'n pootjes naar boven. Dood.

'Arme Zaza,' zei Pluk. Hij nam het diertje op en legde het vlak bij het open kelderraam. Toen ging hij terug naar meneer Pen.

'Te laat,' zei Pluk. 'Hij is dood.'

Meneer Pen zuchtte. 'Niet dat ik nou zo dol op kakkerlakken ben in 't algemeen,' zei hij. 'Maar zie je, dit was een heel speciale kakkerlak, een hele aardige, en zo intelligent. Dood, zeg je? Door de spuitbus natuurlijk. Die mevrouw Helderder zal nog eens alles doodspuiten wat leeft hier in de buurt. Ze is altijd bezig met de spuitbus, tenminste als ze niet staat te boenen of te vegen. Té schoon, weet je. En té netjes. 't Is haar nooit helder genoeg, het moet altijd Helderder... daarom heet ze geloof ik zo. Maar bedankt voor de moeite m'n jongen, en kom nog eens een keer weer.'

Pluk ging met z'n boodschappen op weg naar de lift, maar ineens bedacht hij dat de zak appeltjes nog in de kelder lag. Haastig ging hij terug om de zak te halen. Toen hij ermee weg wou lopen hoorde hij een heel klein, heel bedremmeld stemmetje zeggen: 'Ik lust wel een appelschilletje.' Pluk draaide zich verbaasd om. En daar vlak bij het kelderraam zat de kakkerlak Zaza, recht op z'n pootjes en heel tierig.

'Ik was flauwgevallen,' zei hij. 'Maar nu ben ik weer beter. Zou ze weer terugkomen met die vreselijke spuitbus?'

'Ik weet niet,' zei Pluk. 'Ik denk dat je beter met me mee kunt gaan naar mijn torenkamer. Daar komt ze niet. En je krijgt voortaan al mijn appelschilletjes.'

Hij nam Zaza voorzichtig op en deed hem bij de appels in de zak.

Toen hij die avond naar bed ging was hij heel gelukkig. Ik heb een huis, dacht hij. En ik heb al twee vrienden. Nee, drie! Dollie en meneer Pen en Zaza.

‘Lig je lekker Zaza?’ riep hij.

Zaza lag in een lucifersdoosje met watten. ‘Prima!’ riep hij met z’n hele kleine kakkerlakkenstem.

‘Tot morgen dan,’ zei Pluk. En hij sliep in.

De Stampertjes

Er was geen mooier kamertje te bedenken in de hele wereld dan het kamertje van Pluk, helemaal boven op de Petteflet.

’s Morgens als hij opstond ging hij eerst uit alle ramen kijken. Hij zag de hele stad, hij zag de lucht en de wolken, hij zag beneden zich het verkeer rijden en, als hij ver uit het raam ging hangen, zag hij z’n eigen kleine kraanwagentje staan beneden aan de stoep.

Wanneer hij ging ontbijten, riep hij eerst Zaza wakker. Het was werkelijk een hele aardige en beleefde kakkerlak. Hij leefde van appelschilletjes en zelfs daarvan at hij nog maar een klein beetje, dus het was geen dure logé.

Toen Pluk een paar dagen in de Petteflet woonde, begon hij meer mensen te kennen. Hij kende de dokter en de oude mevrouw De Vries, hij kende ook de grote rode poes, de Flattekat. Maar met de kat kon hij niet zo best opschieten, ze loerde naar vogels, ze loerde ook op Dollie, die soms bij Pluk op de galerij kwam zitten. De Petteflet was erg groot en erg hoog. Er waren meer dan twintig woonlagen en soms ging Pluk met de lift van de ene etage naar de andere, hij liep dan langs de galerij en keek naar alle deuren om te zien wie daar woonde. Soms maakte hij een praatje en bijna iedereen was aardig voor hem.

Op een ochtend zag hij vlak bij de lift een klein jongetje zitten op de stenen vloer. Hij had een flesje in de hand en hij huilde. Pluk bleef staan en vroeg wat er aan de hand was.

Het jongetje keek op met een betraand gezichtje en zei: ‘Weet u soms waar ik woon?’

‘Weet je niet meer waar je woont?’

‘Nee. Weet u ook waar ik woon?’

‘Zeg maar jij,’ zei Pluk. ‘Ik ben geen U. Hoe heet jij?’

‘Ik ben een Stampertje,’ zei de kleine jongen. ‘Ik ben een van de Stampertjes.’

‘Hoezo? Heet je dan Stamper?’

‘Ja.’

‘Ik geloof...’ Pluk dacht even diep na. Hij had op een van de flatdeuren de naam Stamper gezien. ‘Kom maar mee. Ik geloof dat je op de twintigste verdieping moet wezen. Ik breng je even thuis.’

Hij ging met het jongetje de lift in en onderweg vroeg hij: ‘Je hebt geloof ik nog meer broertjes, hè?’

‘Ja,’ zei het jongetje. ‘We zijn met ons zes. Zes Stampertjes en één vader. En de andere vijf Stampertjes hebben de mazelen. Ik niet. En daarom moest ik naar de apotheker om een drankje te halen.’ Hij liet het flesje zien.

De lift stopte op de twintigste en toen het kleine Stampertje de galerij zag riep hij blij: ‘Nu weet ik het weer! Dit is onze gang!’

‘Denk erom, het is de twintigste,’ zei Pluk. ‘Dan weet je het voortaan.’

‘Hier woon ik,’ zei de kleine jongen. De deur van de flat ging open en daar stond vader Stamper met een enorme lepel in z’n hand en een schort voor. ‘Ben je daar eindelijk?’ riep hij.

‘Ik was verdwaald,’ zei het kleine Stampertje.

‘En ik heb hem de weg gewezen,’ zei Pluk.
‘Kom binnen, kom binnen,’ riep vader Stamper. ‘Ik heb jou wel eens meer gezien. Je hebt immers een kraanwagen? En woon jij niet helemaal boven in de toren? Ik ben net bezig frieten te bakken. Let maar niet op de walm. Let maar niet op de rommel. Kom binnen, dan mag je mee-eten.’

‘O nee,’ zei Pluk, ‘dat hoeft helemaal niet.’ Maar vader Stamper trok hem mee naar binnen en riep: ‘Geen onzin! De lekkerste frieten van de hele stad! Let maar niet op de rommel.’

Het was inderdaad een vreselijke rommel in huis. Overal lagen truien en broeken en stripverhalen. En de vloer was bedekt met matrassen. Aan elkaar genaaide matrassen van wand tot wand. Het was wel lekker zacht om op te lopen, maar je zakte er diep in weg met je schoenen en Pluk keek er een beetje verwonderd naar.

‘Dat is voor het lawaai,’ zei vader Stamper. ‘Hier vlak onder ons woont mevrouw Helderder, ken je die soms?’

‘Ik heb haar wel eens gezien,’ zei Pluk.

‘Nou, die mevrouw Helderder klaagde altijd over het lawaai. Want al die Stampertjes stampden zo op de vloer, begrijp je? En toen heb ik er dit op verzonnen. Het mooiste is dat we geen stoelen nodig hebben. We zitten allemaal op de grond. Maar voor het slapen hebben we bedden, kijk maar.’

Pluk keek. Langs de muur waren zeven stapelbedden. Eentje voor vader en zes voor de jongens. En in vijf van de bedden lagen vijf zieke Stampertjes. Ze zagen er helemaal niet ziek uit en ze klommen allemaal uit bed. Het waren vrolijke slordige jongetjes met geweldige bossen haar.

‘Ben jij Pluk?’ riepen ze. ‘Pluk van de kraanwagen? Pluk van de kakkerlak? Hoe is het met de kakkerlak?’

Hoe wisten ze dit allemaal? Pluk kreeg een kleur. Hij had er geen idee van dat er al mensen waren in de flat die hem kenden. En hij vroeg dan ook: ‘Wie heeft jullie dat verteld?’

‘De kraanwagen hebben we gezien!’ riepen de Stampertjes. ‘En meneer Pen heeft ons verteld dat je Zaza de kakkerlak hebt gered.’

‘En je hebt toch ook een duif?’ gilte het kleinste Stampertje. ‘Die dikke? Dikke Dolie?’

‘Dat is niet mijn duif,’ zei Pluk. ‘Dat is een vrije duif uit het park. Gewoon een vriendin.’

Nu kwam vader Stamper met een geweldige schaal vol frieten. Ze gingen allemaal op de vloer zitten. Op de matrassen en begonnen frieten te eten met saus en met ketsjup. Er werd wel erg gemorst op de matrassen, maar dat kon de Stampertjes helemaal niets schelen.

‘Lieve help...’ zei vader Stamper ineens. ‘Wat zijn we stom geweest!’

‘Waarom? Wat is er dan?’

‘We hebben Pluk gevraagd om binnen te komen. En misschien krijgt hij nu ook mazen... en dat is dan onze schuld.’

‘Nee,’ zei Pluk. ‘Ik heb al een keertje mazen gehad. Dus ik krijg het niet meer.’

Toen de frieten op waren, zei vader Stamper: ‘Heb je Aagje al eens ontmoet?’

‘Nee,’ zei Pluk. ‘Wie is Aagje?’

‘Het is een klein meisje met een roze jurkje. Altijd een keurig schoon roze jurkje.’

‘O ja,’ zei Pluk. ‘Ik heb haar laatst op de buitengalerij zien staan. Ze verveelde zich geloof ik zo. Ik vroeg of ze mee ging spelen, maar ze wou niet.’

‘Ze mocht niet...’ zei vader Stamper. ‘Het arme kind.’

‘Mag ze niet spelen?’ vroeg Pluk.

‘Ze mag zich niet vuilmaken,’ zei vader Stamper. ‘Aagje is het dochtertje van mevrouw Helderder. En ze mag nooit buiten spelen, want haar moeder is bang dat ze zich vuil zal maken.’

‘Maar dat is afschuwelijk!’ riep Pluk.

‘Ja, dat is het ook. En daarom... als je haar weer eens ziet... probeer haar dan eens mee te nemen, de straat op, zodat ze ook eens fijn spelen kan. Of het park in.’

‘Dat zal ik doen,’ zei Pluk. ‘En nu bedankt voor de frieten... en tot ziens. Woont die Aagje hier vlak onder?’

‘Ja!’ riepen de Stampertjes. ‘Hier vlak onder. En als we herrie maken wordt haar moeder woedend.’

Pluk nam afscheid. Hij beloofde gauw terug te komen. Hij nam de trap naar de negentiende, een verdieping lager. En daar zag hij haar staan, het kleine meisje Aagje. Ze leunde over de balustrade en keek in de verte. Haar jurk was erg roze en erg mooi en erg schoon. Maar haar gezichtje was verdrietig en Pluk besloot een praatje met haar te maken. Hij kuchte even verlegen. Hij wist niet goed hoe hij moest beginnen, maar juist op dat moment hoorde hij vleugels klappen. Dikke Dollie, de duif, kwam aanvliegen en zette zich op Pluks schouder.

‘Je moet dadelijk komen, Pluk. Je moet helpen. Kom gauw...’

